

TEZA:

Ratio legis instytucji tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych nie jest wymierzenie kary a tylko zabezpieczenie przed ewentualnym nienależytym wykonywaniem czynności zawodowych.

WO-35/23

POSTANOWIENIE

z dnia 13 lipca 2023 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:

Przewodniczący: SWSD Arkadiusz Sawala (sprawozdawca)

Sędziowie: SWSD Joanna Pilewska
SWSD Wiesław Kmiotek

Protokolant: Barbara Sarnowska

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 r. na posiedzeniu
sprawy radcy prawnego Ł.T. (nr wpisu ...)

na skutek zażalenia J. A. S. reprezentowanego przez adwokata J.S.

na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 4 lipca 2022 r. (sygn. akt OSD 21/2021) o nieuwzględnienie wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Izby Radców Prawnych z dnia 27 maja 2021 r. złożonego w oparciu o wniosek skarżącego J. A. S. o zawieszenie radcy prawnego Ł. T. w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania

p o s t a n a w i a

1. w postanowieniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 4 lipca 2022 r. (sygn.. akt OSD 21/2021) w pkt 1 sprostować oczywistą omyłkę pisarską poprzez wpisanie w miejsce „21 maja 2021 r.” : „27 maja 2021 r.”;
2. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;
3. kosztami postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1 800 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych) obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 maja 2021 r. (sygn. akt Rz. D. 45/2020) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych złożył wniosek o zawieszenie radcy prawnego Ł.T. w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w oparciu o wniosek z dnia 21 października 2020 r. skarżącego J.A.S. w którym jako przytoczenie okoliczności uzasadniających zawieszenie w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych wskazano, iż r. pr. Ł.T. podejmował, podejmuje i zamierza dalej podejmować namawianie innych osób do kierowania bezpodstawnych i nie polegających na prawdzie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych postanowieniem z dnia 4 lipca 2022 r. (sygn. akt OSD 21/2021) nie uwzględnił wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 27.05.2021 r. o zawieszenie r. pr. Ł.T. w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania a kosztami postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych.

Uzasadniając swoje stanowisko w niniejszej sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (OSD) wskazał, że art. 65² ustawy o radcach prawnych określa, iż radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron. Przesłanką zatem do zawieszenia w czynnościach zawodowych winny być szczególnie uzasadnione okoliczności. Sąd dokonując oceny niniejszej sprawy kieruje się całokształtem okoliczności sprawy, które winny stanowić podstawę wydania postanowienia o zawieszenia w czynnościach zawodowych radcy prawnego. Oceny należy dokonywać przez pryzmat art. 65² ustawy o radcach prawnych, który jednoznacznie określa, że wydanie postanowienia może mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy w stosunku do radcy prawnego toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne jak również stwierdzeniu, że w sprawie wystąpiły szczególne okoliczności, które dają podstawę do wydania takiego postanowienia.

OSD wskazał też, że rozstrzygając sprawę zawieszenia radcy prawnego w jego czynnościach zawodowych sąd dyscyplinarny powinien wnikliwie zbadać czy w danej sprawie zaistniały szczególne okoliczności sprawy, które uzasadniałyby zastosowanie tego bardzo dolegliwego dla racy prawnego zabezpieczającego środka dyscyplinarnego. Nadto OSD podkreślił, że o tymczasowym zawieszeniu może decydować szereg czynników takich jak : waga, rodzaj czy skala zarzutów wobec radcy prawnego, które winny być brane pod uwagę przez sąd dyscyplinarny (vide: art.65² RadPrU red. Scheffler 2022, wyd. 2/Niedziński). W konkluzji OSD stwierdził, że w/w szczególne okoliczności sprawy uzasadniających zawieszenie radcy prawnego w czynnościach zawodowym w niniejszej sprawie nie zostały wykazane.

Od postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 4 lipca 2022 r. zażalenie pismem z dnia 11 sierpnia 2022 r. wniósł adwokat J. S. działający w imieniu J. S.

W powyższym zażaleniu skarżący wnosi o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez tymczasowe zawieszenie radcy prawnego Ł.T. w czynnościach zawodowych do czasu prawnomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie. Zaskarżonemu postanowieniu skarżący zarzuca się naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treści wydanego orzeczenia, tj.:

1. naruszenie art. 65² § 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 roku (tj. Dz. U. 2022 r., poz. 1166) poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy spełnione zostały przesłanki zastosowania w stosunku do radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego zawieszenia go w czynnościach zawodowych;
2. naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez błędną ocenę materiału sprawy, a w zasadzie całkowite pominięcie treści zebranych dowodów i nie poddanie ich jakiegokolwiek analizie, w tym protokołów zeznań świadków oraz treści zabezpieczonego nagrania (w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia o środku zapobiegawczym), które jednoznacznie wskazują na to, że zachowanie radcy prawnego Ł.T. i podjęte przez niego działania uchybiają przepisom prawa oraz zasadom etyki wykonywania zawodu radcy prawnego w stopniu wykluczającym możliwość wykonywania przez tego radcę prawnego czynności zawodowych, przynajmniej do czasu prawnomocnego zakończenia postępowania, co stanowi o istnieniu szczególnych okoliczności uzasadniających zastosowanie wnioskowanego środka zapobiegawczego;

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym przyjęciu, że w niniejszej sprawie nie występują szczególnie uzasadnione okoliczności, wobec których zasadne jest zastosowanie wobec radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia sprawy.

Nadto w uzasadnieniu zażalenia wskazano, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wydając zaskarżone postanowienie w ramach incydentalnego rozstrzygnięcia o środku zapobiegawczym, nie dokonał jakiegokolwiek analizy okoliczności faktycznych w oparciu o zebrany materiał dowodowy. W postanowieniu nie przytoczono żadnych okoliczności faktycznych ani treści dowodów. Zdaniem skarżącego argumenty wyrażone w wydanym postanowieniu mają charakter bardzo ogólny, a wręcz abstrakcyjny i w takiej formie mogłyby de facto odnosić się do dowolnego innego postępowania. W zażaleniu podnosi się, że przedmiotowe postanowienie nie odnosi się również do konkretnych przewinień dyscyplinarnych radcy prawnego będących przedmiotem zawiadomienia, pod kątem kwantyfikatorów stosowania wnioskowanego środka zapobiegawczego, w tym chociażby rodzaju, wagi czy skali zarzutów.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne.

W zaskarżonym postanowieniu Wyższy Sąd Dyscyplinarny jedynie sprostował oczywistą omyłkę w pkt 1 niniejszego postanowienia, a dotyczącą daty wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Z analizy akt sprawy oraz zgodnie z sentencją przedmiotowego postanowienia OSD należy uznać, że właściwą datą jest dzień 27 maja 2021 r., a nie jak omyłkowo wskazano w pkt 1 dzień 21 maja 2021 r.

W kwestiach merytorycznych i rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy Wyższy Sąd Dyscyplinarny podziela wyrażone w przedmiotowej sprawie stanowisko Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP. Art. 65² ustawy o radcach prawnych jednoznacznie określa, zasady kiedy radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny. W powyższym przepisie jednoznacznie określone jest, że nastąpić to może w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Przesłanką konieczną zatem do zawieszenia w czynnościach zawodowych winny być szczególnie uzasadnione okoliczności sprawy. Sąd dyscyplinarny dokonując oceny danej sprawy powinien kierować się całokształtem okoliczności sprawy,

które winny stanowić podstawę wydania postanowienia o zawieszeniu w czynnościach zawodowych radcy prawnego.

Jak słusznie wskazał OSD podkreślić należy, iż naruszenie obowiązujących norm, w tym przepisów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, wpływających na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nie może stanowić samodzielnej przesłanki zawieszenia w czynnościach zawodowych, bez wskazania dalszych szczególnie uzasadnionych okoliczności sprawy. Tak samo naganność zachowania na skutek toczącego się postępowania nie może być jedyną okolicznością uzasadniającą tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych, albowiem wówczas każde wszczęcie postępowania dyscyplinarnego czy karnego skutkowałoby zastosowaniem tego restrykcyjnego środka. Aby uwzględnić naganność zachowania jako przesłankę do zastosowania tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych winno ono skutkować wykluczeniem możliwości wykonywania zawodu, biorąc pod uwagę system wartości moralnych i etycznych. W niniejszej sprawie należy natomiast wskazać, iż zgodnie z tym na co zwrócił uwagę OSD od daty wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w przedmiocie zawieszenia w czynnościach zawodowych r. pr. Ł.T. w czasie jaki upłynął od momentu możliwego popełnienia deliktu dyscyplinarnego Ł.T. wykonywał zawód radcy prawnego, wobec czego zawieszenie w czynnościach przy braku wykazania szczególnych okoliczności byłoby sprzeczne z istotą instytucji zawieszenia w czynnościach zawodowych. Nadto brak jakichkolwiek dowodów, że dany radca prawny w czasie toczącego się w jego sprawie postępowania dyscyplinarnego podejmował działania niezgodne z etyką zawodu radcy prawnego.

Wcześniejsze argumenty wskazane w zażaleniu podtrzymała na posiedzeniu WSD w dniu 13 lipca 2023 r. adw. A. B., działająca w imieniu strony skarżącej, w oparciu o pełnomocnictwo substytucyjne adw. J. S.

W niniejszej sprawie WSD, podobnie jak OSD, nie dopatrył się szczególnych okoliczności, które dawałyby podstawę do wydania postanowienia o zawieszeniu w czynnościach radcy prawnego.

WSD podzielając argumentację OSD stwierdza, iż instytucja tymczasowego zawieszenia w czynnościach nie rozstrzyga w przedmiocie odpowiedzialności karnej (lub dyscyplinarnej). Ratio legis instytucji zawieszenia w czynnościach zawodowych nie

jest wymierzenie kary a tylko zabezpieczenie przed ewentualnym nienależytym wykonywaniem czynności zawodowych, co w niniejszej sprawie nie zostało wykazane, a wszelkie przedstawione zarzuty zostaną merytorycznie rozstrzygnięte w toku postępowania. W zażaleniu nie wykazano jakichkolwiek dowodów, że obwiniony radca prawny w czasie toczącego się przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego podejmuje działania na szkodę klientów, względnie naruszające dobre imię zawodu radcy prawnego, wskazując jedynie ogólne zasady etyki oraz naruszeń etyki radcy prawnego a także przywołując dowód z nagrania rozmowy telefonicznej z dnia 8 października 2020 r. będący dowodem w toczącej się przedmiotowej sprawie dyscyplinarnej.

Wobec powyższego wszystkie zarzuty wskazane w powyższym zażaleniu z dnia 11.08.2022 należy uznać za niezasadne.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego niezasadny jest zarzut naruszenia art. 65² § 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 roku poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy spełnione zostały przesłanki zastosowania w stosunku do radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego zawieszenia go w czynnościach zawodowych. Zdaniem WSD w danej sprawie nie wykazano aby spełnione zostały przesłanki niezbędne do zastosowania w stosunku do radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego zawieszenia go w czynnościach zawodowych, w szczególności nie wykazano szczególnie uzasadniających okoliczności sprawy uzasadniających zastosowanie zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych. Jak wskazano wyżej w zażaleniu nie przedstawiono odpowiednich dowodów uzasadniając podstawę prawną do zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych.

Również nie ma podstaw do stwierdzenia, że nastąpiło naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez błędną ocenę materiału sprawy, a w zasadzie całkowite pominięcie treści zebranych dowodów i nie poddanie ich jakiegokolwiek analizie, w tym protokołów zeznań świadków oraz treści zabezpieczonego nagrania (w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia o środku zapobiegawczym), które jednoznacznie wskazują na to, że zachowanie radcy prawnego Ł.T. i podjęte przez niego działania uchybiają przepisom prawa oraz zasadom etyki wykonywania zawodu radcy prawnego w stopniu wykluczającym możliwość wykonywania przez tego radcę prawnego czynności zawodowych, przynajmniej do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, co stanowi o istnieniu szczególnych okoliczności uzasadniających zastosowanie wnioskowanego środka zapobiegawczego. WSD uważa, że OSD wydając skarżone postanowienie dokonał właściwej i kompleksowej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Zgodnie z argumentacją dotyczącą niezasadności dwóch pierwszych zarzutów, także niezasadny jest zarzut trzeci dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych - polegający na błędnym przyjęciu, że w niniejszej sprawie nie występują szczególnie uzasadnione okoliczności, wobec których zasadne jest zastosowanie wobec radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia sprawy.

Zdaniem WSD (vide w/w argumentacja niezasadności zażalenia i wykazanych w nim zarzutów) należy zwrócić uwagę, że w przedmiotowej sprawie zawieszenie radcy prawnego w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia się toczącego się przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego [przy niewiadomym rozstrzygnięciu sprawy (nie można wykluczyć orzeczenia uniewinniającego) oraz przewidywanym czasie trwania danej sprawy (praktyka innych spraw dyscyplinarnych wskazuje, że może to być okres 2-3 lat)] oprócz tego, że byłoby w tej sprawie niezasadne, to pozbawiałoby radcę prawnego możliwości na dłuższy czas wykonywania zawodu i zarobkowania.

W świetle powyższego za słuszne należy uznać stanowisko zawarte w postanowieniu z dnia 4 lipca 2022 r. (sygn. akt OSD21/2021) Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych, który nie uwzględnił wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 27.05.2021 r. o zawieszenie r. pr. Ł.T. w czynnościach zawodowych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Koszty postępowania zostały określone na podstawie art.70⁶ ustawy o radcach prawnych.